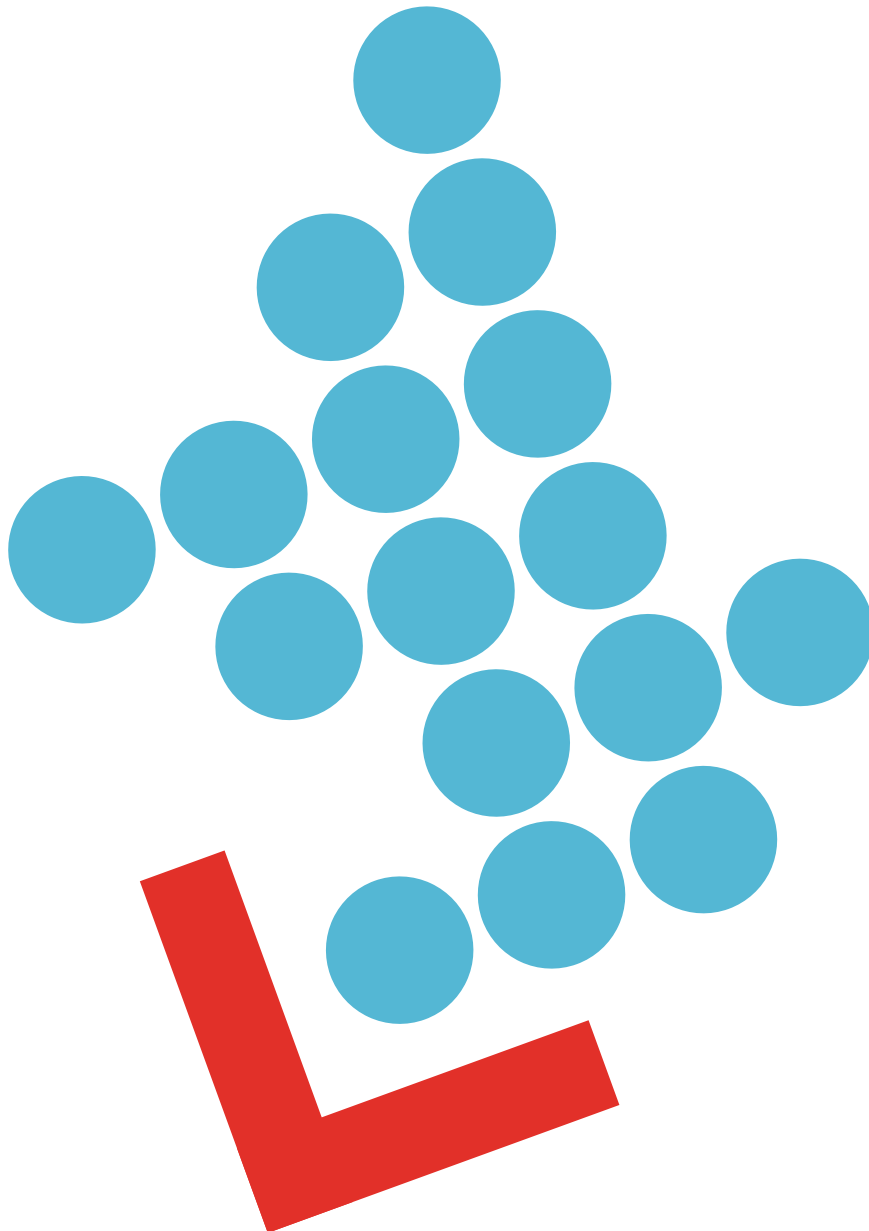

Facket i sommarland, LOs hjälptelefon och annan aktivitet sommarhalvåret 2004

Rapport skriven av
MADELENE BENDETCEDOTTER PERSSON och JOHAN INGELSKOG
Organisationsenheten

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Syfte och metod	3
Sammanfattning	3
Hultsfred	4
Bakgrund	4
Metod	4
Urval	4
Resultat	4
Uppsökeriverksamhet	10
Branscher och registrerade kontakter inom distrikten	11
Ålder bland uppsökta av distrikten	15
Redovisning av kontakter med hjälptelefonen	15
Kontakterna från distrikten	16
Åldersfördelning på de som kontaktat jouren	17
Köns- ämnes och förbundsfordelning	17
Antal besökare på chatten	21
Infopaqs publicitetsanalys	21
Medietyp, artikeltyp och artikelfördelning	21
Distriktens artikelantal	23
Avslutning	24

Syfte och metod

Denna rapport syftar till att sammanfatta och utvärdera aktiviteterna kring LOs sommarkampanj 2004. Rapporten behandlar aktiviteten på Hultsfred, uppsökeriverksamheten i distrikten, kontakterna med telefonjouren och publiciteten i media.

Rapporten baserar sig på olika material. Vad gäller Hultsfred har egen enkätstudie genomförts och bearbetats. Beträffande LOs hjälptelefon för sommarjobbare har egna bearbetningar gjorts av de registrerade uppgifterna som görs löpande under telefonjourens öppethållande. Angående uppsökeriverksamheten så har egna bearbetningar av inmatade faktauppgifter gjorts.

Vid skrivandet av förevarande rapport var Temos för- och eftermätning av kampanjen inte klar varför denna exkluderas helt. Detsamma gäller statistik från LOs hemsida specifikt riktad mot unga; www.lo.se/ung. Vid skrivande av denna rapport fanns enligt berörda på Informations- och IT-enheten inte möjlighet att få siffror på antal besökare på denna sida under sommarmånaderna.

Tyvärr varierar distriktens inrapportering kraftigt varför en uttömmande redogörelse mest skulle vara missvisande. Dock kommer de som är intresserade och behöriga få ytterligare information via LOs intranät.

Sammanfattning

När flera aspekter av aktiviteter kring LOs sommarkampanj beaktas blir det uppenbart att det är personliga initiativ som till stor del avgör hur lyckad kampanjen faller ut samt hurvida det går att mäta kampanjen eller inte. Aktiviteten vid Hultsfred hade inte kunnat mätas så ingående om inte de som var där arbetat så aktivt med enkäterna.

Enligt publicitetsanalysen hade inte kampanjen varit lika framgångsrik medialt utan de personliga insändarna av olika art. Likaså är uppsökeriet högst beroende av direkt personlig aktivitet – samtidigt är mätande av detsamma mycket bristfälligt eftersom verksamheten inte är dokumenterad fullt ut.

Sammanfattningsvis kan dock sägas att oavsett om man fäster avseende vid Hultsfred eller publicitetsanalysen blir den övervägande bilden att LOs sommarkampanj uppfattas som något positivt av omvärlden.

När uppsökeriaktiviteterna och telefonjouren utvärderas blir det uppenbart att det framförallt är ungdomar i gymnasieålder som på olika sätt varit i kontakt med sommarjobbskampanjen sommaren 2004.

Hultsfred

Bakgrund

Under Hultsfred närvarar LO med ett stort tält öppet för samtliga besökare. För att belysa tältbesökarnas åsikter om tältet delades en enkät ut till tältbesökarna. Samtidigt undersöktes i enkäten kännedomen bland besökarna om 020-560056 och www.lo.se/ung.

Metod

För att mäta tältbesökarnas åsikter om tältet och kännedom om kampanjen användes en kort enkät med framförallt slutna frågor med fasta svarsalternativ. Enkäten utformades för att likna Temos enkät som de använder sig av i för- och eftermätningen av kampanjen. Detta för att möjliggöra jämförelser av resultaten.

Urval

Problemet med urvalet är att det inte är ett obundet slumpmässigt urval – således kan inte slutsatser dras till befolkningen i allmänhet. Första förutsättningen för att ges möjlighet att svara på enkäten är att besöka Hultsfred. Andra förutsättningen är att komma till LOs tält på plats. Svaren på enkäterna kan således endast betraktas som representativa för besökarna i LOs tält – inga andra.

Resultat

Bortfall

1000 enkäter trycktes upp, varav 980 registrerats och behandlats i statistikprogrammet SPSS. Fler än så lämnades in till undertecknad som dock bedömde ett fåtal som oseriösa och därför inte ville hantera dem. Den som önskar kan få ta del av även dessa.

Ett fåtal av de ifyllda enkäterna som bearbetats innehåller partiella bortfall – de är med andra ord inte komplett ifyllda. Det finns ändå med i analysen och sammanställningen.

Beskrivning av svarande på enkäten

Kön

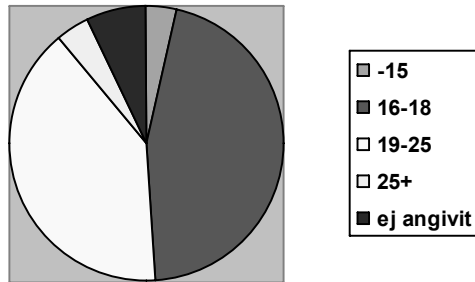
592 av de svarande var kvinnor och 379 män. Nio stycken hade inte angett kön. Detta ger att drygt 60 procent av de svarande var kvinnor och nästan 39 procent män medan ungefär 1 procent inte angivit varken eller.

Ålder

De svarande har delats in i olika ålderskategorier. – 15 för att se hur många som är i högstadiålder. 16-18 för att ringa in de med gymnasieålder. 19-25 är nästa åldersgrupp

och 25 + den sista. 19-25 och 25+ valdes för att motsvara indelningen som gjorts i distriktens uppsökerirapporter. Se diagram 1.

Diagram 1. Fördelningen bland svarande över åldersgrupper.

Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna.

De allra flesta svarande (445 personer) är mellan 16-18 år. Den näst vanligaste är 19-25 år (390 svarande). 68 personer har inte angivit sin ålder vilket är vanligare än 25+ (42 personer) och upp till 15 som 35 personer fyllt i.

Sommarjobbare

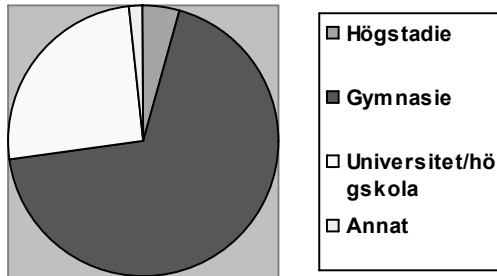
Bland de svarande har 556 personer (57 procent) angivit att de har ett sommarjobb och 740 (76 procent) har uppgivit att de haft ett sommarjobb tidigare.

Huvudsysselsättning

606 personer (62 procent) har meddelat att de studerar som huvudsysselsättning. 225 stycken (23 procent) har fastställt att deras essentiella sysselsättning är arbete. Arbetslös har 92 respondenter (9 procent) deklarerat att de är. Annat är meddelat av 13 personer (1 procent). Bland de som angivit ett alternativ under "Annat, nämligen....." säger de flesta att de ligger i lumpen.

Bland de som studerar är fördelningen bland de olika studerandalternativen som visas i diagram 2.

Diagram 2. Fördelningen bland de svarande mellan olika studerandealternativ.

Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna.

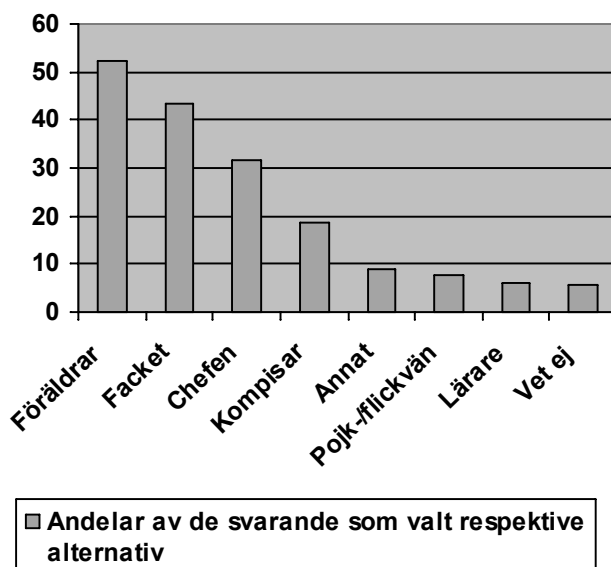
En klar majoritet av de svarande som angivit att de studerar som huvudsysselsättning studerar på gymnasiet. Universitet/högskola är näst vanligast. Bland de som deklarerat att de studerar på annat ställe har de flesta markerat att de går på folkhögskola.

Resultaten av frågorna

Fråga 1

Fråga 1 ”Vart kan du vända dig om du har frågor om lön, arbetstider och liknande som rör sommarjobb?” hade åtta svarsalternativ. Hur ofta de olika svarsalternativen valdes syns i tabellen nedan. Flera svarsalternativ kunde väljas varför inte staplarna summeras till 980 svar. Se diagram 3.

Diagram 3. Svarsalternativen i rangordning efter hur vanliga de är. Andelar i procent.

Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna

Bland de nästan tio procent av de svarande på enkäten som valt alternativet ”Annat” har många också angivit vad de menar med annat. (Svarsalternativet var exakt formulerat; Annat, nämligen:.....) Bland de vanligaste svaren finns exempelvis arbetsförmedlingen, kommunen, Internet, mormor, moster eller annan släkting, syskon, Ung vänster och SAC.

Fråga 2-5

Fråga 2 tom 5 behandlar kännedom om fackets telefonnummer och sajt, samt huruvida svarande skulle kunna tänka sig att ringa numret och/eller gå in på sajten. Tabell 1 visar hur många som svarat positivt på dessa frågor.

Tabell 1. Kännedom om olika delar av kampanjen och inställning till att ta kontakt.

Fråga	Antal ja-svar	Andel av alla svarande
Vet du att facket har ett särskilt telefonnummer som du kan ringa om du har frågor om lön, arbetstider och liknande som rör sommarjobb?	376	38 procent
Skulle du kunna tänka dig att ringa ett 020-nummer till facket för att ställa frågor om lön, arbetstider och liknande som rör ditt sommarjobb?	753	77 procent
Vet du att facket har en sajt med information om lön, arbetstider och liknande som rör sommarjobb?	272	28 procent
Skulle du kunna tänka dig ta kontakt med facket via webben för att ställa frågor om lön, arbetstider och liknande som rör sommarjobb?	784	80 procent

Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna

Tio procent fler känner till telefonnumret jämfört med sajten – samtidigt som fler kan tänka sig gå in på sajten jämfört med de som kan tänka sig att ringa.

Kort diskussion

Att fler känner till telefonnumret i jämförelse med sajten kan tyda på att telefonnumret marknadsförts hårdare. Samtidigt anger fler att de kan tänka sig gå in på sajten. Det kan bero på att det upplevs som enklare att gå in på en sajt och titta runt än att ringa och prata med en person om man inte har en speciell fråga. Det kan också vara så att många tror att de måste vara medlemmar i något speciellt fackförbund för att kunna ringa och ställa frågor.

Det kan vara så att man inte vill ringa förrän man uppfattar sin situation som verkligt pressad. Samtidigt anger fler att de skulle vilja ta kontakt med facket via telefon jämfört med dem som anger att de vill ta kontakt via webben (se stycket nedan), detta kan också tyda på att när man väl har en fråga ringer man hellre.

Har några större kännedom än andra?

En jämförelse av fyra bakgrundsvariabler har gjorts för att spåra om några har större kännedom om fackets journummer och sajt än andra. På grund av det höga antalet svarande har hög statistisk säkerhet uppnåtts. Varje resultat ligger utanför felmarginalen ($p < 0,05$ på samtliga). *Inte någon av de testade bakgrundsvariablerna visade sig dock ha märkbar effekt på kännedomen om numret och sajten.* De variablerna som testades för var kön och ålder, de som hade svarat att de kunde vända sig till föräldrarna och/eller facket och de som hade sommarjobb och/eller haft sommarjobb tidigare. Som prediktor om kännedom om 020-560056 eller sajten var ingen av dessa bakgrundsvariabler starka. Det fanns således ingen större skillnad bland de svarandes kunskaper om numret och/eller sajten beroende på om de var kvinnor eller män, vilken ålder de hade, om de vänder sig till föräldrarna eller facket för att få hjälp eller om de hade sommarjobb. Den av nämnda faktorer som dock var starkast kännedomsprediktor av de testade var om man angivit att man kan vända sig till facket för att få hjälp med frågor som rör lön, arbetstider och liknande. De som angivit att man kan vända sig dit hade också större kännedom om numret. Andelen förklarad varians av denna bakgrundsvariabel var ändock mycket svag. Av de prövade variablerna gav de utslag i följande storleksordning;

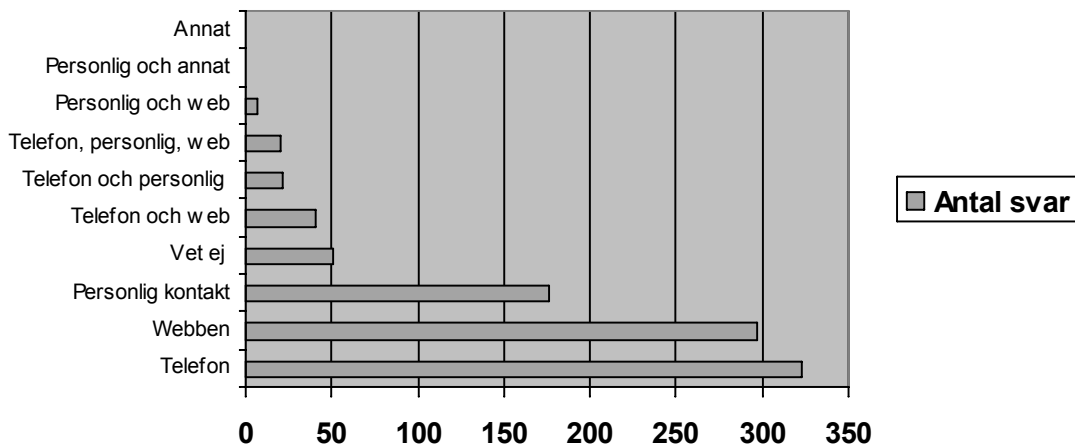
- 1) Angivit att man kan vända sig till facket om man har frågor om lön och liknande som rör sommarjobb. (De som angivit att de kan vända sig till facket känner till numret marginellt oftare än de som inte meddelat det.)
- 2) Kön (Kvinnor marginellt bättre kännedom om numret.)
- 3) Ålder (Med stigande ålder marginellt bättre kännedom om numret.)
- 4) Angivit att man kan vända sig till föräldrar med frågor om lön och liknande som rör sommarjobb. (De som angivit att de kan vända sig till föräldrar känner till numret marginellt oftare än de som inte rapporterat det.)
- 5) Angivit att man har sommarjobb/har haft sommarjobb tidigare. (De med sommarjobb känner till numret marginellt oftare.)

Fråga 6

Fråga 6 formulerad ”Hur skulle du helst vilja ta kontakt med facket när det gäller olika frågor som rör sommarjobb?” hade fem svarsalternativ. Hur vanliga de olika svarsalternativen var syns i diagram 4 nedan.

Diagram 4. Antal svar i absoluta tal under respektive svarsalternativ och antal svar som valt flera svarsalternativ.

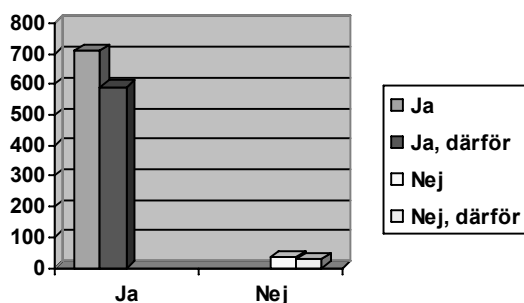
Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna

Telefon är uppenbarligen det sätt som de allra flesta anger som önskvärdt sätt att ta kontakt med facket. Webben är det näst vanligaste. Glappet mellan dessa två sätt och personlig kontakt är stort. Vilket också är fallet mellan personlig kontakt och de övriga svarsalternativen. De tre kontaktsätten telefon, webben och personlig kontakt är helt dominerande som önskvärda kontaktsätt. En enda svarande har angivit ”annat” och endast en har angivit både ”personlig kontakt” och ”annat”.

Fråga 11

Den sista frågan i enkäten behandlar vad respondenterna tycker om fackets närvaro på Hultsfred. Diagram 5 visar hur många som svarat ja eller nej på frågan; ”Är det bra att facket är närvarande på Hultsfred?” och hur många som motiverat sitt svar.

Diagram 5. Antal svarande som uttryckt sina åsikter och antal svarande som motiverat dem angående fackets närvaro på Hultsfred.

Källa: SPSS fil baserad på Hultsfredsenkäterna.

Bland de som motiverat varför det är bra att facket närvarar på Hultsfred säger de flesta att det är bra för att de kan ställa frågor och få information som de annars inte skulle fått. Många anger också att det är bra för att de får gratis fika. Bland de som anger att de inte

tycker det är bra att facket närvarar har motiverat det med att de inte vill tänka på jobb när de är på festival eller att det är fel fack som är där.

Allmänt så råder det inget tvivel om att de som svarat på enkäterna överlag är positivt inställda till fackets närvaro. Det kan vara värt att än en gång påpeka att urvalet inte kan anses representativt för alla Hultsfredsbesökare eller alla ungdomar men dock för tältbesökarna.

Är några mer positivt inställda än andra?

Några bakgrundsvariabler har testats för att prova om några av de tillfrågade med positiv inställning till fackets närvaro på Hultsfred har någon viss egenskap jämfört med de utan positiv inställning. Det som kontrollerades om det hade effekt eller inte på attityden till fackets närvaro var kön, ålder, om man angivit att man kan vända sig till sina föräldrar när man har frågor om lön och annat som rör sommarjobb, om man har svarat att man kan vända sig till facket i samma situation, om man har sommarjobb och/eller om man haft det tidigare. Samtliga bakgrundsvariabler gav mycket svaga effekter på attityden till fackets deltagande vid Hultsfred. Det som dock gav högst förklarad varians i attityd till fackliga närvaron var huruvida man svarat att man kan vända sig till facket för hjälp eller inte. Av de prövade variablerna gav de utslag i följande storleksordning;

- 1) Angivit att man kan vända sig till facket med frågor om lön och annat som rör sommarjobb. (De som angivit att de kan vända sig till facket marginellt mer positivt inställda än de som inte meddelat det.)
- 2) Angivit att man har sommarjobb. (De med sommarjobb marginellt mer positivt inställda än de utan sommarjobb.)
- 3) Ålder. (Marginellt mer positiv inställning med stigande ålder.)
- 4) Angivit att man har sommarjobbat tidigare. (Marginellt mer positiv inställning bland de som sommarjobbat tidigare relativt dom som inte gjort det.)
- 5) Angivit att man kan vända sig till föräldrar med frågor om lön och annat som rör sommarjobb. (Marginellt mer positiv inställning om man angivit att man kan vända sig till föräldrarna jämfört med dom som inte meddelat det.)

Observera att kön inte står med för det hade ingen förklarande effekt på attityden till fackets deltagande vid Hultsfred.

Uppsökeriverksamhet

Beträffande uppsökeriverksamheten sommaren 2004 så finns ett flertal problem med att göra en översikt. Att inte alla distrikt rapporterar in på samma sätt gör att jämförelser kan bli mycket vilseledande. Pga. detta sker endast en kortfattad sammanställning. Databasen baserar sig på både sommaren 2003 och 2004. Siffrorna nedan syftar till båda dessa år. Aktiviteten registrerad från 2003 utgör en liten del av sammanlagda aktiviteter registrerade.

Branscher och registrerade kontakter inom distrikten

Under varje distriktsrubrik nedan visas hur *många personliga kontakter inom respektive bransch* som tagits. Under samtliga distrikt står branscherna i fallande ordning. Den mest förekommande först, sedan den näst vanligaste o s v. Bland distrikten dominerar handel i 13, kommunal och offentlig sektor i två, och hotell och restaurang i en.

Blekinge

Blekinges uppsökeriverksamhet finns inte registrerat uppdelat på bransch varför en sammanställning inte går att göra.

Dalarna

Kommunal och offentlig sektor	227
Handel	151
Hotell och restaurang	65
Övrigt	1
Totalt antal kontakter	444

Gotland

Gotlands uppsökeriverksamhet finns inte registrerat uppdelat på bransch varför en sammanställning inte går att göra.

Gävleborg

Handel	52
Totalt antal kontakter	52

Jönköping

Handel	15
Hotell och restaurang	7
Kommunal och offentlig sektor	3
Övrigt	1
Totalt antal kontakter	26

Kalmar

Hotell och restaurang	774
Handel	155
Kommunal och offentlig sektor	41
Totalt antal kontakter	970

Kronoberg

Handel	6
Totalt antal kontakter	6

Mellersta Norrland

Handel	149
Hotell och restaurang	96
Kommunal och offentlig sektor	51
Industri	13
Övrigt	4
Totalt antal kontakter	313

Norrbottn

Kommunal och offentlig sektor	74
Hotell och restaurang	63
Totalt antal kontakter	137

Skåne

Handel	299
Hotell och restaurang	116
Kommunal och offentlig sektor	61
Övrigt	36
Livs	7
Totalt antal kontakter	519

Stockholm

Handel	2556
Övrigt	1038
Hotell och restaurang	1001
Kommunal/offentlig sektor	837
Livs	122
Bygg	19
Totalt antal kontakter	5573

Sörmland

Handel	163
Hotell och restaurang	11
Kommunal och offentlig sektor	6
Övrigt	5
Totalt antal kontakter	185

Uppsala

Handel	1404
Hotell och restaurang	247
Övrigt	76
Kommunal och offentlig sektor	58
Livs	37
Bygg	9
Industri	7
Pappers	5
Totalt antal kontakter	1843

Värmland

Värmlands uppsökeriverksamhet finns inte registrerat uppdelat på bransch varför en sammanställning inte går att göra.

Västerbotten

Handel	47
Totalt antal kontakter	47

Västmanland

Handel	235
Övrigt	53
Kommunal och offentlig sektor	45
Bygg	14
Hotell och restaurang	8
Industri	8
Livs	2
Totalt antal kontakter	365

Västsverige

Västsveriges uppsökeriverksamhet finns inte registrerad uppdelat på bransch varför en sammanställning inte går att göra.

Örebro län

Handel	267
Kommunal och offentlig sektor	200
Hotell och restaurang	93
Industri	25
Livs	12
Bygg	3
Totalt antal kontakter	600

Östergötland

Övrigt	398
Kommunal och offentlig sektor	140
Handel	108
Hotell och restaurang	101
Bygg	50
Totalt antal kontakter	797

Uppsökeri totalt i distrikten

Nedan följer en sammanställning över fördelningen mellan registrerade kontakter i distrikten oavsett branschuppdelning.

Registrerade uppsökta kontakter totalt i distrikten och avrundade hela procent av samtliga registrerade kontakter;

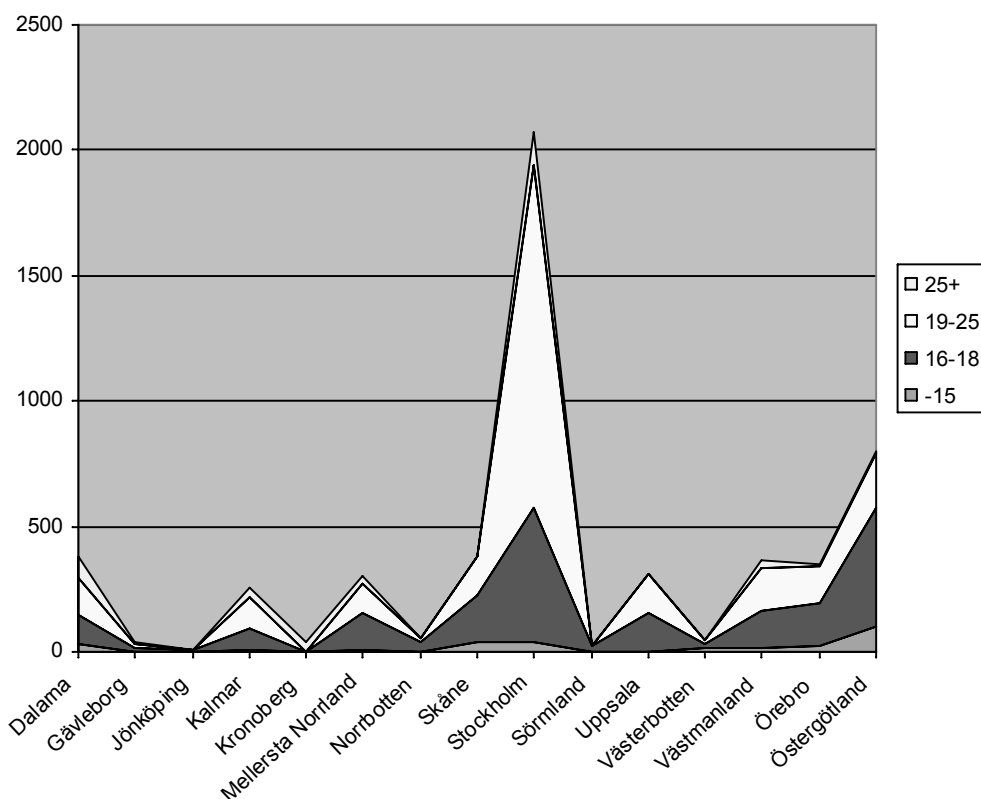
Distrikt	Antal kontakter	Procent
Stockholm	5537	47%
Uppsala	1843	16%
Kalmar	970	8%
Östergötland	797	7%
Örebro	600	5%
Skåne	519	4%
Dalarna	444	4%
Västmanland	365	3%
Mellersta Norrland	313	3%
Sörmland	185	2%
Norrbottn	137	1%
Gävleborg	52	0%
Västerbotten	47	0%
Jönköping	26	0%
Kronoberg	6	0%
Totalt	11841	100%

Källa: Uppsökeriverksamhetens databas

Ålder bland uppsökta av distrikten

I de flesta distrikt som rapporterat in ålder bland uppsökta har ett större antal 16-18 åringar träffats via uppsökeriverksamheten jämfört med andra åldersgrupper. Detta gäller dock inte i Kalmar, Mellersta Norrland Stockholm och Västmanland. Där är antalen 16-18 åringar ungefär lika många som antalet 19-25 åringar. Dalarna, Skåne, Stockholm och Östergötland är de distrikt som uppsökt flest personer under 15. Se diagram 6.

Diagram 6. Antal uppsökta i olika åldrar i distrikten.

Källa: Uppsökeriverksamhetens databas

Redovisning av kontakter med hjälptelefonen

Samtliga samtal och mejl som kommer till sommarjobbssjouren registreras som kontakter. Det finns framförallt två problem med registreringen. 1: Första frågan den som ringer och/eller mejlar har avgör vilket ämne kontakten kategoriseras under. Om en person har en fråga om sin lön kan det fortsatta samtalet/mejlkorrespondensen visa att problemet det egentligen handlar om är avsaknaden av kollektivavtal eller anställningsbevis. En sådan kontakt hamnar ändå under kateogorin lön. 2: Vid hög arbetsbelastning prioriteras inte registreringen utan kontakterna. Detta medför att cirka en fjärdedel av kontakterna inte läggs in i databasen.

Kontakterna från distrikten

Kontakternas fördelning mellan distrikten i absoluta tal och procentuellt sett ser olika ut jämfört med fördelningen av antal och andelar kontakter registrerade i samband med uppsökeriverksamheten i de olika distrikten. Observera att endast de kontakter med registrerad region är sammanställda nedan. Ett stort antal kontakter kom in utan att region registrerats – dessa är inte med i redovisningen nedan.

Fördelningen mellan distrikten efter antal kontakter från respektive distrikt och andelar i procent av alla kontakter från respektive distrikt;

Distrikt	Antal kontakter	Procent
Stockholm	652	33%
Västsverige	345	18%
Skåne	245	13%
Kalmar	82	4%
Östergötland	67	3%
Jönköping	51	3%
Dalarna	50	3%
Sörmland	50	3%
Uppsala	50	3%
Västerbotten	50	3%
Västmanland	48	2%
Värmland	43	2%
Örebro	41	2%
Gotland	39	2%
Mellersta Norrland	38	2%
Kronoberg	31	2%
Norrbottn	28	1%
Gävleborg	24	1%
Blekinge	19	1%
Totalt	1953	100%

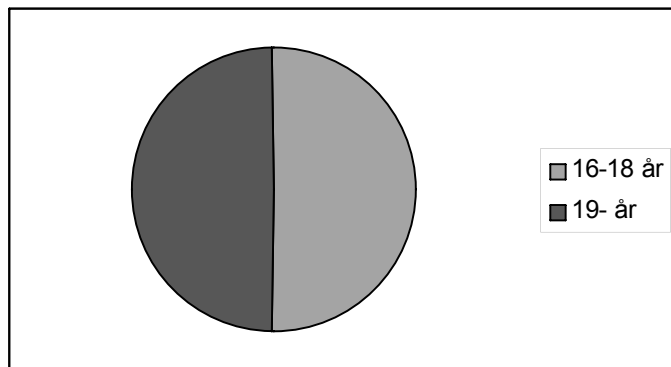
Källa: Pressmeddelande från LO 2004-08-19

Åldersfördelning på de som kontaktat jouren

Under sommaren 2004 var åldersfördelningen bland de personer som hörde av sig enligt diagram 7 nedan.

Diagram 7. Andel samtal från personer i gymnasieålder och äldre.

Källa: Pressmeddelande från LO 2004-08-19

Diagrammet visar att hälften av alla kontakter som gjordes med jouren kom från personer i gymnasieåldern. Den andra hälften kom från personer som var äldre än det. Det kan tyckas anmärkningsvärt att en åldersgrupp med endast 3 år i gruppen (16,17,18) upptar hälften av alla kontakter. Den andra åldersgruppen som här jämförs med har fler potentiella antal år i sig. Gymnasieålden är också den åldersgrupp som dominerar bland de som svarat på Hultsfredsenkäten.

Köns- ämnes och förbundsfordelning

Kvinnor och mäns kontakter med jouren

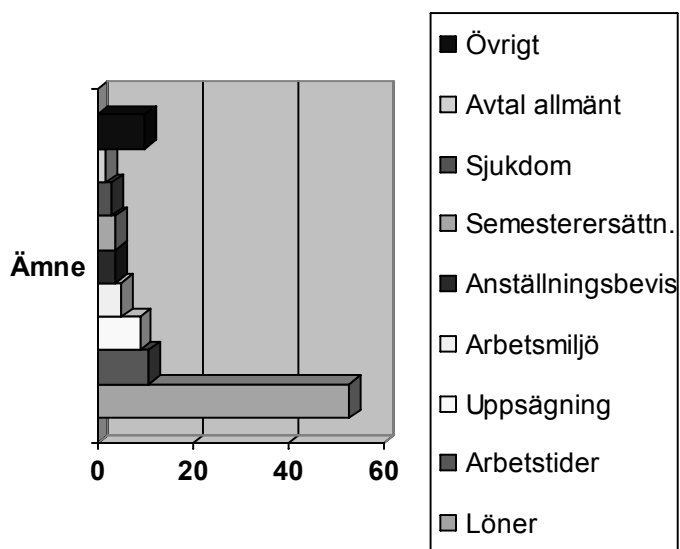
Utöver detta så är en större andel av kontakterna från kvinnor. 61 procent av samtalen var från kvinnor och 39 procent var från män. Dominansen av unga kvinnor fanns också bland svarande på Hultsfredsenkäten.

Att fler kvinnor än män vänt sig till telefonjouren hänger samman med att många unga kvinnor jobbar på arbetsplatser inom HRFs, Handels och Kommunals områden, där feriearbetande traditionellt har mycket problem relativt andra områden på arbetsmarknaden. Arbetsplatserna är många gånger små och saknar både facklig närvaro och kollektivavtal. Unga män jobbar ofta inom industri- och byggsektorn där det oftast finns kollektivavtal och en facklig organisation närvarande på arbetsplatsen. Problemen för unga män blir därför inte lika förekommande som för unga kvinnor. Att fler kvinnor kontaktar jouren beror således på ett branschmönster – inte ett könsmonster.

Ämnesindelning av jourkontakterna

De ämnen som kontakterna kretsar kring avrundat till hela procent visas i diagrammet nedan (diagram 8). Det är återigen värt att påpeka att första frågan personen som hör av sig har - är den som avgör vilken grupp kontakten hamnar i. Om någon har ett problem med sin lön kan det i grund och botten handla om att man saknar anställningsbevis eller kollektivavtal. Har lön varit det inledande samtalsämnet hamnar kontakten alltså ändå under kategorin lön – vilket är en bidragande orsak till dominansen av lön som ämne vid jourens kontakter. Av de som kontaktar jouren saknar cirka 80 procent anställningsbevis och de flesta saknar kollektivavtal vilket inte bara kraftigt ökar risken för felaktiga löner utan också försvårar möjligheten att hjälpa dem.

Diagram 8. Kontakterna med jouren efter ämnesindelning.

Källa: Pressmeddelande från LO 2004-08-19

Alla kontakter registreras under ett ämne. Procenten vid kategorierna i diagrammet ovan summerar sig således till 100.

Att så många som nio procent haft problem med uppsägning beror till stor del på det dåliga vädret i början av sommaren, vilket gjort att personer vars arbetsuppgifter är beroende av vädret inte har fått jobba i den utsträckning de blivit lovade

Exempel på kontakter till jouren

Nedan följer några exempel på kontakter som grupperats in under respektive ämne;

Lön: En pappa ringer och är orolig för sonens sommarjobb. Han arbetar svart på en stor elektronikfirma 8-9 timmar per dag under 10 dagar och får en X-box i lön.

Arbets tid: En ung man som jobbar på en butikskedja har arbetstider mellan 09.30 -03.00 med 15 minuters obetald rast var fjärde timme. Som mest får de anställda 30 minuters rast ibland för lunch.

En ung kvinna i övre tonåren hade blivit lovad jobb hela sommaren men plötsligt ströks 20-25 timmar i juli månad av arbetsgivaren med hänvisning till det dåliga vädret Detta drabbade inklusive henne själv fem stycken på arbetsplatsen.

Uppsägning: En ung tjej hör av sig p g a att hon blivit uppsagd. Arbetsgivaren har anklagat henne för att ha sagt fel saker till kunder och vid ett tillfälle tagit 45 kronor för lite betalt. När hon ifrågasätter arbetsgivarens kommentarer blir hon illa behandlad och arbetsgivaren påstår att hon trotsar. Tjejen blir förflyttad till städning vilket hon också ifrågasätter – varpå arbetsgivaren säger upp henne.

Arbetsmiljö: Bror ringer och är bekymrad för sin 15- åriga syster. Hon står ensam i en butik där hon säljer i huvudsak cigaretter och folköl till 22 på kvällarna.

Anställningsbevis: Mamman till en ung kvinna ringer. Dottern har jobbat cirka 78 timmar och fått 700 kronor i betalning (8,97 kr/timme). Dottern har jobbat på schemat; 9-19, 6 dagar i veckan. Mamman åkte dit och krävde anställningsbevis, vilket arbetsgivaren vägrade visa vilket sedermera medförde att dottern slutade.

Semesterersättning: En mamma ringer för sin sons räkning. Han har inte fått semesterersättning vare sig detta år eller förra då han jobbade på samma arbetsplats.

Sjukdom: En pojkvän ringer för tjejen räkning. Hon har en visstidsanställning på ett fik. Arbetsgivaren vägrar betala ut sjuklön.

Avtal allmänt: En mamma hör av sig för dotterns räkning. En kioskägare har haft 5 tjejer i olika åldrar anställda under sommaren och tänker inte betala ut lön till någon av dem. Ingen har anställningsbevis eller är med i facket.

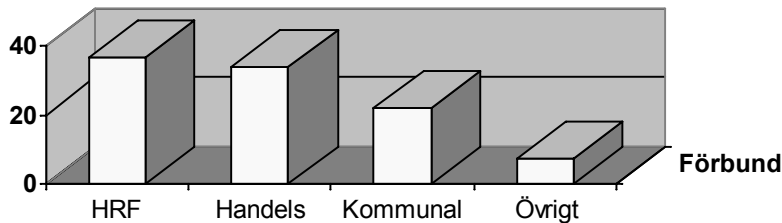
Övrigt: Rappa ringer angående sin son som tjänar 29 kronor i timmen inklusive semesterersättning på ett företag utan kollektivavtal.

De förbundsområden kontakterna hörde till

Vid samtliga kontakter med jouren noteras vilket förbundsområde kontakten och problemet tillhör. Diagram 9 visar vilka förbundsområden detta var sommaren 2004. Observera att förbund noteras för alla kontakter. De procentuella andelarna summeras därför till 100.

I ”Övrigt” ingår både tillverkningsindustrin och byggsektorn som det är få samtal från, bland annat eftersom kollektivavtal och facklig arbetsplatsnärvaro är relativt vanligt i dessa sektorer. Facket har också haft skolinformation i större utsträckning med dessa unga sommarjobbare då de oftast kommer från yrkesförberedande program. Många har jämväl via de yrkesförberedande programmen varit ute på praktik i näringslivet och kan därför mer om sina rättigheter.

Diagram 9. Fyra förbundsområden som kontakterna med jouten tillhörde. Avrundat till hela procent.

Källa: Pressmeddelande från LO 2004-08-19

Kort diskussion

Förbundsstillhörighet bland de samtal som inkommit stämmer således *inte* överens med de branscher som distriktet registrerat att de fokuserat på. 13 distrikt har etablerat flest kontakter i sina uppsökier inom handelsbranschen, två distrikt har knyttit flest förbindelser inom kommunal och offentlig sektor medan endast ett har gjort flest beröringar inom hotell och restaurang. Detta trots att det av samtalen att döma finns mest problem inom hotell och restaurangbranschen. Registren visar dock att de flesta distrikt inte haft fokus där utan i stället i handelsbranschen. Båda dessa är enligt inkomna samtal mycket viktiga att lägga ner arbete på. Som tidigare påpekats gör dominansen av kvinnor i de dominerande förbundsområdena HRF och Handels att det även är kvinnor som är rikligast bland de inkommande samtalen till jouten.

Beträffande problemen inom Kommunal så kan de delas upp i tre delar;

- 1) Lantarbetarnas gamla arbetsplatser ligger i dagsläget under Kommunals område. Det inkluderar lantbrukare och de under sommaren ofta problemtyngda bärplockarna.
- 2) Inom Kommunal finns även många arbetsplatser som saknar anställningsbevis och avtalsenliga löner.
- 3) Kommunerna har problem med att dra tydliga gränser mellan feriepraktik och ordinarie sommarjobb. De som har feriepraktik har ofta lägre lön än en vanlig sommarjobbare eftersom många kommuner hellre tar in fler praktikanter till lägre lön än färre praktikanter med högre lön. Feriepraktikanten skall också ha en handledare, varierande arbetsuppgifter och en utbildningsplan. Har de inte dessa förmåner – utan endast lägre lön – uppstår självklart frustration över den låga lönen och många hör av sig till jouten och undrar varför de har lägre lön än sina kollegor. Dessutom lånar kommunerna ofta ut feriepraktikanter till näringslivet och det uppstår blir snedvriden konkurrens inom näringslivet i och med gratis arbetskraft för vissa. Dessutom upplever feriepraktikanten sämre villkor jämfört

med andra ordinarie anställa på arbetsplatsen de är utlånad till, vilket många ringer till jouren och undrar över.

Antal besökare på chatten

Under sommarens början genomfördes ett chatt-tillfälle på Lunarstorm. 15e och 16e juni såg drygt 858 000 respektive 834 000 besökare att det fanns möjlighet att chatta med Johan Ingelskog 16e juni på Lunarstorm. 2 158 besökare gick in och studerade chatten under den timme som chatten pågick. Av dessa skickade 90 personer in sammanlagt 110 frågor. 97 frågor besvarades. Glappet mellan de ställda 110 frågorna och 97 frågorna beror på att vissa frågor var dirket oseriösa och därför inte besvarades. Tyvärr finns ingen redovisning av ålder och/eller kön på de som besökte chatten vid detta tillfälle. (Källa: Lunarstorms Statistics Reports).

Det har inte varit möjligt att få siffror på antal besökare på www.lo.se/ung under sommaren. Den ordinarie hemsidan hade dock överlag färre besökare under sommarmånaderna jämfört med andra månader.

Infopaqs publicitetsanalys

Infopaqs sammanställning kretsar i huvudsak kring något de kallar paq-värde vilket de beskriver som ett summerat värde av publiciteten under perioden med hänsyn till artiklars innehåll och spridning. Innehållet kategoriseras utefter en och samma persons tolkning av artiklarna. Kategorierna som finns är mycket negativt, negativt, positivt/neutralt och mycket positivt.

Kort diskussion

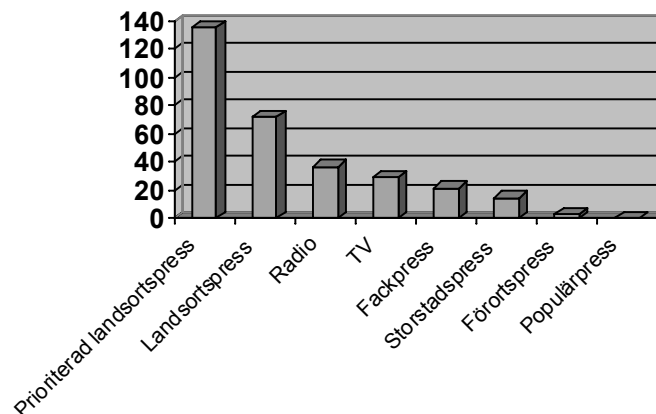
Det är anmärkningsvärt att en persons subjektiva tolkning av ett artikelinnehåll avgör vilken kategori samma artikel hamnar under. Det är också beaktansvärt att positivt/neutralt läggs ihop till en och samma kategori. Det är viktigt att ha detta i åtanke när infopaqs publicitetsanalys studeras.

Medietyp, artikeltyp och artikelfördelning

Medietyper

De tre medierna som artiklarna och inslagen oftast förekommit i är prioriterad landsortspress, landsortspress och radio. Fackpress kommer först på femte plats efter dessa tre och tv på fjärdeplats. Lokalradios och lokaltvs inslag utgör största delen av radio och tv-inslagen. Se diagram 8 nedan.

Diagram 8. Antal artiklar/inslag om LOs sommarkampanj i olika mediatyper.

Källa: Infopaqs publicitetsanalys

De tre *representanterna* som är vanligast förekommande och som inte jobbar på LO centralt är Linda Fjeldstad, André Gustafsson och Caroline Bondesson. Värmland, Blekinge och Skåne genom dessa personer är således de distrikt som är mest personligt representerade i press. Skåne ligger också i toppen vad gäller antal inkomna samtal utifrån distriktstillhörighet, Värmland ligger dock på 12e plats och Blekinge på 19e. Antal artiklar med personligt inslag kan således inte per automatik antas leda till ett högt antal samtal från det distriktet. Skåne ligger också högt på antal registrerade uppsökta kontakter – vilket dock varken Blekinge eller Värmland gör (emellertid: de är inte ens med i registret varför en jämförelse inte går att göra).

Artikeltyper

De fem vanligaste artikel/inslagstyperna var;

1) Nyhetsartikel	150 artiklar
2) Insändare från LO	55 artiklar
3) Lokalradio	35 inslag
4) Notis	25 artiklar
5) Lokal-TV	21 inslag

Kort diskussion

Insändare från LO står för 17 procent av den totala publiciteten genom 55 artiklar. Infopaq har beräknat det sammanlagda annonsvärdet av dessa till 243 162 kronor. Det är uppenbart så att personliga initiativ påverkar publiciteten.

Ämnesindelning

De flesta artiklar handlar enligt Infopaq om avtal och lön, svartjobb och om att vara försäkrad på arbetsplatsen. Återigen är det värt att påpeka att en subjektiv tolkning ligger till grund för indelningen.

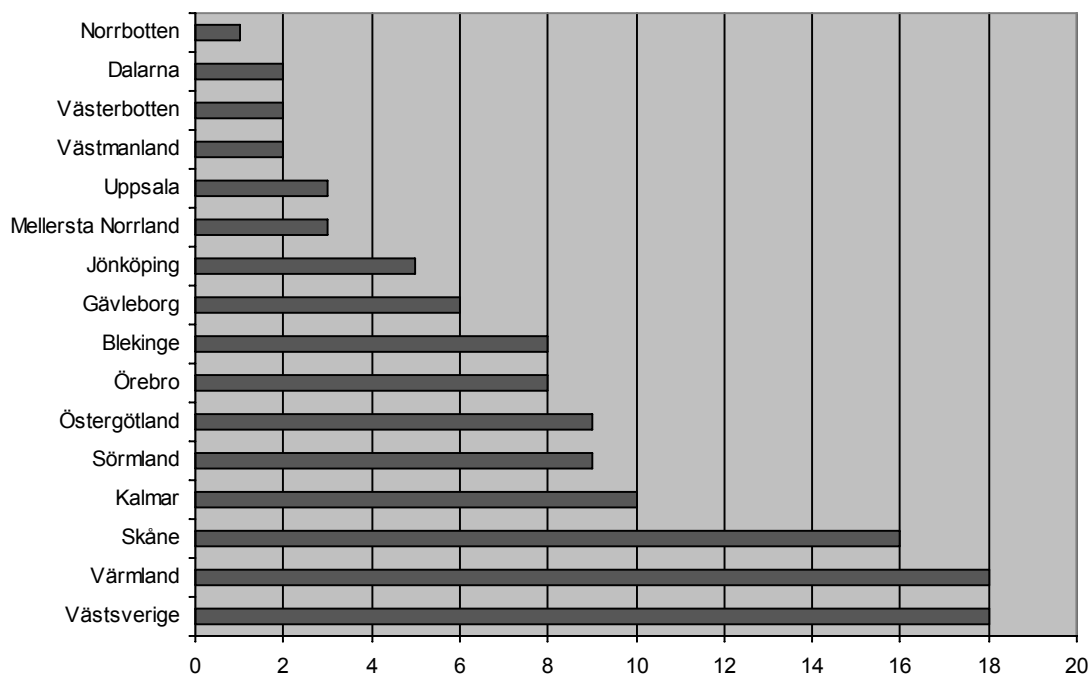
Kort diskussion

Det råder inte direkt någon överensstämmelse med ämnesindelningen av artiklarna och ämnesindelningen av inkomna samtal till telefonjouren. Det kan bero på att kategoriseringen av samtalen som kommer in till jouren och infopaq's ämnesindelning av artiklar sett olika ut. Men det kan också indikera att tidningarna fokuserar på vissa huvudsakliga problem hos sommarjobbare medan det i verkligheten är så att problemen är mer omfattande och nyanserade, eller helt enkelt av en annan typ, än vad som syns i media.

Distriktens artikelantal

I diagram 9 illustreras antal artiklar som publicerats i distrikt angående kampanjen.

Diagram 9. Antal artiklar om sommarkampanjen i de olika distrikten.

Källa: Infopaq's publicitetsanalys sommaren 2004

Bland de som ligger i toppen vad gäller antal artiklar om sommarkampanjen finns Västsverige och Skåne som också ligger i toppen vad gäller antal inkomna samtal utifrån distriktstillhörighet. Värmland ligger likväl på 12e plats och Blekinge på 19e. Det verkar

således inte råda något samexisterande mellan ett högt antal artiklar och ett högt antal inkommande samtal från det distriktet.

Antal artiklar och uppsökeraktivitet verkar inte heller ha något samband. Skåne ligger på sjätte plats angående antal uppsökta kontakter och en tredjeplats utefter antal publicerade artiklar. Värmland finns inte registrerade digitalt som påpekat tidigare – vilket inte heller Västsverige gör. Kalmar (tredjeplats på antal uppsökta kontakter och fjärdeplats på antal inkomna samtal) har en tredjeplats bland antal publicerade artiklar. Beträffande Kalmar förefaller det således som att alla tre måtten på aktivitet samexisterar.

Avslutning

Fackets jourtelefon har funnits i cirka 10 år och Facket i sommarland i cirka 30 år. Dessa aktiviteter gör att vi har sett och ser en utsatt position bland unga på arbetsmarknaden. Telefonjouren, Facket i sommarland och andra aktiviteter är därför viktiga ur minst två hänseenden; För det första så hjälper vi ungdomar som har uppenbarliga problem. För det andra skapar vi en god kontakt och en uppfattning att det är facket som står på de ungas sida när de har problem med sina sommarjobb. Detta sker både i de tusentals personliga kontakter som skapas och i flera hundra artiklar som syns i media.

Rapporten beställs från LO-distribution:
lo@strombergdistribution.se
026-24 90 26

Oktober 2004
ISBN 91-566-2109-4
www.lo.se